

9. COMERÇ

Presentam en aquest apartat un primer epígraf sobre l'estructura empresarial del comerç a Balears, i un segon apartat en el qual es recullen els principals resultats de l'enquesta que sobre el sector realitza cada any AFEDECO.

9.1. ESTRUCTURA EMPRESARIAL DEL SECTOR COMERÇ A BALEARS

Presentam a continuació la distribució del nombre d'empreses per sectors econòmics, per destacar la importància del comerç a Balears (vegeu quadre I-99).

QUADRE I-99.

Distribució del nombre d'empreses per sectors, comunitat autònoma de les Illes Balears

SECTORS	Absolut	Percentatge
Indústria	5.327	7,46%
Construcció	11.456	16,04%
Comerç	18.552	25,97%
Resta de serveis	36.089	50,53%
TOTAL	71.424	100%

Font: INE, elaboració pròpia.

Si procedim a analitzar el pes del teixit empresarial de la branca del comerç en el total del sector serveis, podem observar la seva importància en el conjunt del teixit econòmic balear (26%).

QUADRE I-100.

Distribució nombre d'empreses del sector comerç en el sector serveis

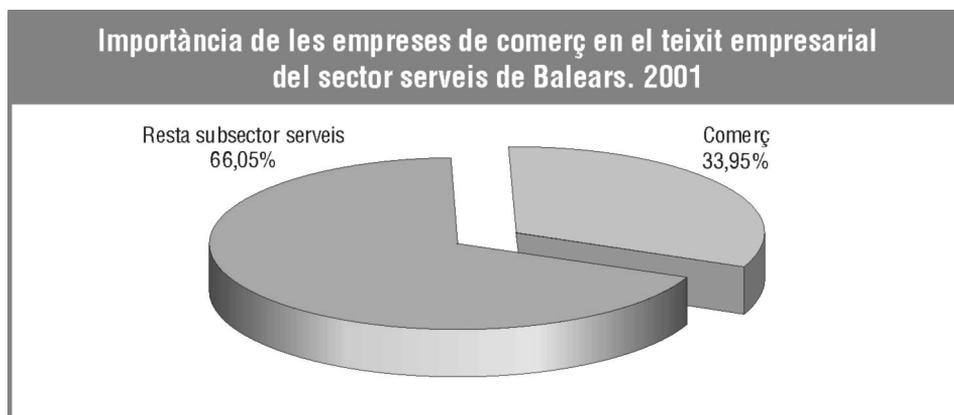
SECTOR serveis	Absolut	Percentatge
Comerç	18.552	33,95%
Altres empreses de serveis	36.089	66,05%
TOTAL serveis	54.641	100%

Font: INE, elaboració pròpia.

El percentatge d'empreses de comerç en el conjunt del sectors serveis és del 33,95%. Aquest percentatge és inferior respecte d'anys anteriors si el comparem amb el nombre total d'empreses d'altres serveis (vegeu quadre I-100 i gràfic I-27).

Segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, el nombre total d'empreses del sector comerç l'any 2001 era de 18.552, de les quals 12.818 eren de comerç al detall, 3.951 de comerç a l'engròs, i 1.783 eren empreses de venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors (vegeu quadre I-101).

GRÀFIC I-27.

Font: INE, elaboració pròpia.

QUADRE I-101.

Nombre de total d'empreses de comerç. 2001

TIPUS	NOMBRE	PERCENTATGE
50. Venda, manteniment i reparació de vehicles de motor, motocicletes i ciclomotors	1.783	9,6%
51. Comerç a l'engròs i intermediaris de comerç, excepte de vehicles de motor i motocicletes	3.951	21,3%
52. Comerç de venda al detall, excepte el comerç de vehicles de motos, motocicletes i ciclomotors	12.818	69,1%
TOTAL	18.552	100%

Font: INE, elaboració pròpia.

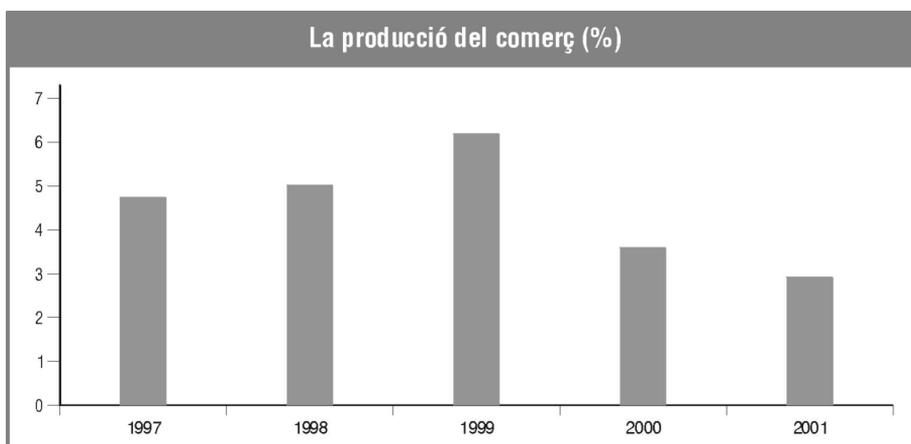
Quant a les dades de quantitat d'empreses en el sector hem de constatar que existeix un estancament del nombre respecte dels anys anteriors i que s'ha produït un efecte vaivé entre comerços de nova creació i comerços que desapareixen.

L'anàlisi de les dades sobre contractació permet afirmar que les contractacions de dependent de comerç representaren el 7,5% del total de la nova contractació a Balears i que se situaren en el cinquè lloc de la contractació més sol·licitada després de cambrer, personal de neteja, picapedrer i empleat administratiu (vegeu apartat 1. 7. 1. del capítol II).

9.2. ENQUESTA SOBRE EL COMERÇ

Recollim en aquest apartat els principals resultats de l'enquesta d'AFEDECO quant a la valoració de la producció, temporada, marxa del negoci, vendes, clients i poder de compra dels turistes.

GRÀFIC I-28.

Font: AFEDECO.

9.2.1. PRODUCCIÓ

La producció del comerç, si bé ha augmentat en termes reals un 2,81% (any 2001), disminueix respecte de l'any anterior (3,52%) i, es confirma la desacceleració que s'inicià l'any 2000 (vegeu quadre I-102 i gràfic I-28).

QUADRE I- 102.

Taxes de valoració anual en %

Anys	%
1997	4,60
1998	4,90
1999	6,10
2000	3,50
2001	2,81

Font: AFEDECO.

Dins del sector comerç hem de diferenciar entre les grans superfícies i la resta, ja que les grans superfícies continuen incrementant les vendes als seus establiments respecte de la resta del sector.

Durant l'any 2001 el clima empresarial ha continuat deteriorant-se, ja que s'ha observat com s'han reduït les expectatives d'augment de les vendes, fet que també es constata el primer semestre de l'any 2002, cosa que suposa un índex de confiança de l'empresari del sector comerç negatiu.

9.2.2. VALORACIÓ DE L'ANY 2001 I PRIMER SEMESTRE 2002

En analitzar la valoració de l'actual temporada a les zones estudiades, el 51,5% dels establiments comercials enquestats la valoren com a "dolenta" i "molt dolenta", el 31,3% valora aquesta evolució com a "regular" i sols el 15,7% en fa una estimació positiva (vegeu quadre I-103).

QUADRE I- 103.

Valoració de l'evolució experimentada en la temporada

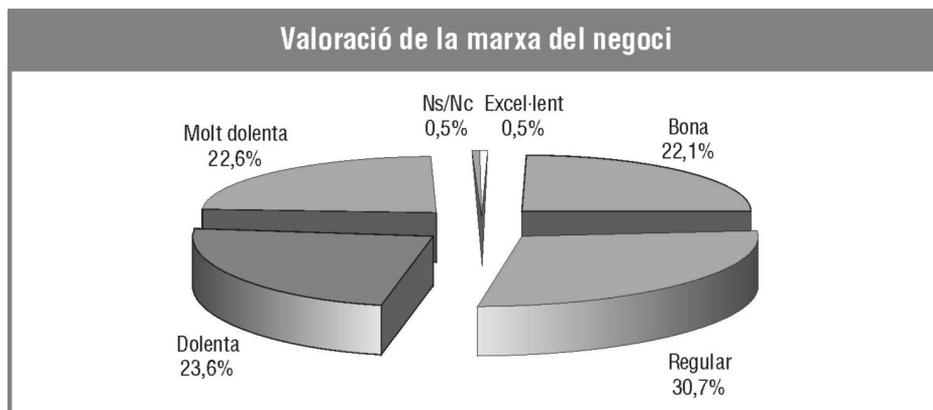
Excel·lent	0%
Bona	15,7%
Regular	31,3%
Dolenta	28,3%
Molt dolenta	23,2%
Ns/Nc	1,5%

Font: AFEDECO.

9.2.3. VALORACIÓ DE LA MARXA DEL NEGOCI

La valoració que tenen els comerciants de l'evolució experimentada al seu comerç durant l'any 2001 queda resumida de la següent manera: el 22,6% dels comerciants considera que l'evolució del seu comerç ha estat positiva, el 30,7% valora aquesta evolució com a regular i el 46,2% en fa una estimació negativa (vegeu gràfic I-29).

GRÀFIC I-29.

Font: AFEDECO.

Es pot afirmar el sentiment generalitzat de pessimisme dels comerciants sobre la valoració de la marxa del seu negoci durant l'exercici 2001 i inici del 2002.

9.2.4. EVOLUCIÓ VOLUM DE VENDES DE L'ESTABLIMENT

Amb relació al volum de vendes de l'establiment, i amb referència a l'any anterior els resultats reflecteixen que el 68,3% del total manifesta que han disminuït les seves vendes, només el 7% dels establiments afirmen que han augmentat les seves vendes (vegeu quadre I-104).

QUADRE I-104.

Volum de vendes

Superior a l'any passat	7%
Igual a l'any passat	24,6%
Inferior a l'any passat	68,3%

Font: AFEDECO.

9.2.5. MITJANA DE VENDES

Al quadre I-105 es pot constatar que als comerços on es redueixen les vendes, aquesta reducció és superior al 20% a més de la meitat dels comerços entrevistats.

QUADRE I-105.

Variació percentual - Volum de vendes

	Comerços que han augmentat les seves vendes	Comerços que han disminuït les seves vendes
Fins 10%	44,4%	23,7%
Entre 11% i 20%	55,6%	21,2%
Més del 20%	0%	55,1%

Font: AFEDECO.

La mitjana de vendes reflecteix una valoració negativa. S'ha produït una disminució mitjana del volum de vendes respecte de l'any anterior del 16,2% (vegeu quadre I-106).

QUADRE I-106.

Mitjana de venda

Increment mitjà	14,1%
Disminució mitjana	28,6%
Variació mitjana en el volum de vendes	-16,2%

Font: AFEDECO.

9.2.6. EVOLUCIÓ NOMBRE DE CLIENTS DE L'ESTABLIMENT

Amb relació al nombre de clients de l'establiment, i amb referència a l'any 2000, els resultats reflecteixen que el 64,8% del total manifesta que ha disminuït el nombre de clients a l'establiment comercial, només el 5,5% dels establiments afirma que ha estat superior el nombre de clients (vegeu quadre I-107).

QUADRE I-107.

Nombre de clients

Superior a l'any passat	5,5%
Igual a l'any passat	29,6%
Inferior a l'any passat	64,8%

Font: AFEDECO.

9.2.7. MITJANA NOMBRE DE CLIENTS

Al quadre I-108 es pot constatar que als comerços on es redueixen els clients, aquesta la reducció és superior al 20% en més de la meitat dels establiments comercials analitzats.

QUADRE I-108.

Variació percentual - Nombre de clients

	Comerços que han augmentat les seves vendes	Comerços que han disminuït les seves vendes
Fins 10%	66.7%	21,1%
Entre 11% i 20%	33.0%	25,7%
Més del 20%	0.0%	53,2%

Font: AFEDECO.

Així mateix, s'ha produït una reducció mitjana del nombre de clients respecte de l'any anterior que es xifra en el 15,8% (vegeu quadre I-109).

QUADRE I-109.

Mitjanes nombre de clients

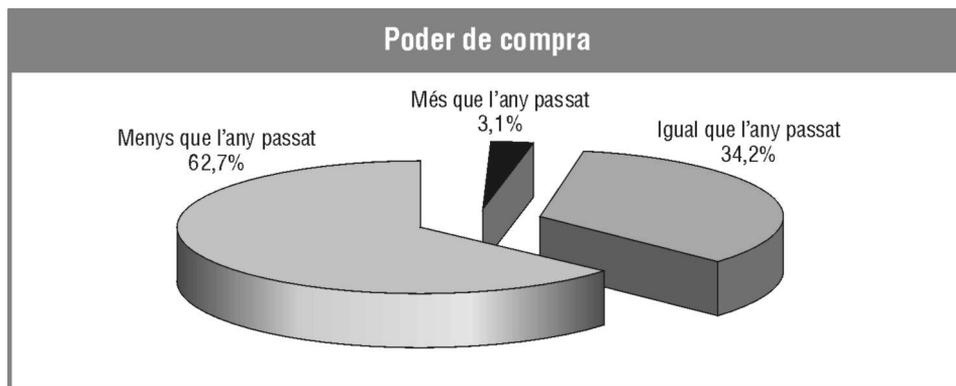
Increment mitjà	11,7%
Disminució mitjana	29,9%
Variació mitjana en el nombre de clients	- 15,8%

Font: AFEDECO.

9.2.8. PODER DE COMPRA DELS TURISTES

Quant al poder de compra dels turistes aquesta temporada, el 62,7% dels comerciants de les zones turístiques de Mallorca considera que és menor que en temporades anteriors, el 34,2% afirma que és igual a l'any anterior, mentre que la resta, 3,1% considera que és superior que l'any passat (vegeu gràfic I-30).

GRÀFIC I-30.

Font: AFEDECO.

Dels resultats globals d'aquesta enquesta que reflecteix el quadre I-110 se'n desprèn l'augment de la desconfiança econòmica dels empresaris del sector comerç, la reducció del nivell de confiança del qual respon a diferents factors, entre els quals s'han de destacar:

- Descens de les vendes.
- Increment dels costos.
- Menor demanda turística en termes reals produïda per una reducció de les economies dels països emissors de turistes a les Illes.
- Un nivell d'inflació més elevat respecte del conjunt de la mitjana nacional.

QUADRE I-110. Resultats globals

Valoració temporalada:

Positiva	15,7%
Regular	31,3%
Negativa	51,5%
Ns/Nc	1,5%

Valoració marxa comerç:

Positiva	22,6
Regular	30,7
Negativa	46,2
Ns/Nc	0,5

Evolució volum de vendes:

Superiors a l'any passat	7
Iguals a l'any passat	24,6
Inferiors a l'any passat	68,3

Mitjanes de venda

Increment mitjà	14,1
Disminució mitjana	28,6
Variació mitjana en el volum de vendes	-16,2

Evolució nombre de clients:

Superiors a l'any passat	5,5
Igual a l'any passat	29,6
Inferior a l'any passat	64,8

Mitjanes de nombre de clients

Increment mitjà	11,7
Disminució mitjana	29,9
Variació mitjana en el volum de vendes	-15,8

Poder adquisitiu dels turistes:

Superior a l'any passat	3,1
Igual a l'any passat	34,2
Inferior a l'any passat	62,7

Font: AFEDECO.